

Η ΟΝΕΙΡΟΠΟΛΗΣΗ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ

Ἀπαλή ἔναι ἡ αὔρα πὺν χαΐδεύει τοὺς κάμπους τῆς Ἰθάκης.
 Στὴν πόλιν, κεῖ-χάμου,
 Ὁ πολύβουος θόρυβος τοῦ λιμένα
 Πὺν γεμίζει κιβώτια καὶ σάκκους.
 Πάντοτε ζωηροί, ἀκούραστοι πάντα,
 Οἱ ναῦτες μὲ τὰ εὐλύγιστα καὶ δυνατὰ νεφρὰ
 Φορτώνουν καὶ ξεφορτώνουν τὰ πλοῖα :
 Καί, κάποτε, ὥσαμ' ἔδῳ φθάνουν κραυγὲς καὶ γέλοια.

Ἐκεῖ, στὰ πόδια τοῦ λόφου,
 Εἶναι τὸ σπίτι πὺν μένει ὁ πατέρας μου.
 Μακάριος στὴν εὐθυμὴ μοναξιά του,
 Ζεῖ στὸ πράσινο ἄστυλο
 Τοῦ μπουστάνιοῦ καὶ τοῦ κήπου του,
 Ἀνάμεσα στ' ἄνθια καὶ τὰ δένδρα πὺν ἀγαπᾷ.
 Στὸ γόνιμο χῶμα σκάζουν οἱ σπόροι
 Πὺν σπέρνει·
 Ποτίζει τὰ λαχανικά καὶ τ' ἄνθια του·
 Τὴν ἐποχὴ πὺν θνήσκουν οἱ ἔσεςτες,
 Μαζεύει τοὺς μεστοὺς καὶ καλόχυμους καρπούς·
 Καὶ ζεῖ ἥρεμος, εὐτυχισμένος μὲ τὴ μοῖρα του.

Κ' ἐκεῖ, σιμά του,
 Γλυκειά, καὶ ὥραϊα ἀκόμη μὲ τὰ μεγάλα σταχτιά μαλλιά της,
 Ἡ μάννα μου
 Γνέθει τὸ καθάριο μαλλὶ τῶν προβάτων·
 Ἀκολουθαίει τοὺς γύρους τῆς ρόκας μὲ τὰ διάφανα μάτια της,
 Καί, κάποτε, χαμογελᾷ
 Ἐκεῖ συμπληρώνεται, ἀτάραχος,
 Ὁ βίος τοῦ σοφοῦ Λαέρτη καὶ τῆς Ἀντικλείας.

Ὑπάρχουν γερόντοι στὴν πόλιν,
 Γερόντοι πὺν κάθε μέρα ζι ἀπὸ λίγο τοὺς καταβάλουν οἱ χρόνοι
 Γι' αὐτοὺς ἀκόμα ἡ ζωὴ ἔναι ἥρεμη.
 Τὴν ἀγῆ μὲ βῆμα σιγαλὸ καὶ μετρημένο,
 Παίρνουν τὰ ἡσκιωμένα δρομάκια
 Καὶ ψωνίζουν στὰ μικρομάγαζα
 Φρέσκα γλυκίσματα καὶ ἀφράτους καρπούς,
 Ὀλόχρυσες σταφίδες καὶ σῦκα πὺν στάζουνε μέλι·
 Ὑστερα, στὴν καρδιά τῆς μέρας, ὅταν ὁ ἥλιος ψηλώνει,
 Καθισμένοι στὰ πεζούλια τῆς πλατείας,
 Θεωροῦν τὰ μουνδιασμένα γερόντικα κορμιά τους·
 Κ' ὅστερότερα, ἀνεβαίνει τὸ βράδυ

Καὶ σιμών' ἡ ὥρα πού τὸ φῶς ἀποσταίνει·
 Τότε,
 Σεριανίζουν στὸν λιμένα
 Καί, παρακολουθώντας τὸ ξεφύρωμα τῶν πλοίων,
 Ἀφικράζονται τὰ τραγούδια τῶν ναυτῶν καὶ τὰ γέλοια τους,
 Καί, ἴσως, συλλογίζοντ' ἐκείνους
 Πού ταξιδεύουν, κεί-χάμου, ἀνάμεσα στὸ τυχαῖον τῶν κυμάτων.

Ὑπάρχουν ἄνθρωποι
 Πού ποτὲ δὲν ταξίδεψαν στὰ ὀμιχλώδη ἄγνωστα
 Τῶν κυμάτων πού ὀνειρεύονται·
 Αὐτοὺς ὁ πατέρας μου κ' οἱ γερόντοι αὐτοί,
 Τοὺς λέγουνε φρόνιμους.

Ὑπάρχουν ἄνθρωποι
 Πού φεύγουν στὴν τρισκότεινη θάλασσα·
 Τὰ κόκκινα πρωῒα καὶ τὰ κίτρινα βράδυα,
 Πηγαίνουν, ζητώντας μακρινές περιπέτειες,
 Καὶ κάποτε, στὴν ἄγνοια νύχτα,
 Ὁ σκληρόκαρδος Ποσειδῶνας τοὺς χτυπᾷ κατακέφαλα :
 Αὐτοὺς, ὁ πατέρας μου, καὶ οἱ γερόντοι αὐτοί, τοὺς λέγουν τρελλούς.

Εἶναι γλυκεῖα ἡ ζωὴ μέσα στὴν πόλη,
 Μακρὰ πὸ τίς θύελλες·
 Εἶνε ὥραιοι οἱ κάμποι, πού γιορτάζουν τὸ καλοκαῖρι !
 Γιατὶ νὰ φύγουν οἱ ναῦτες
 Ζητώντας τίς τραχεῖες τρικυμίες ;

Εὐτυχισμένος ἐκεῖνος, πού ἐνῶ οἱ βροντὲς βόγγουν,
 Κ' ἡ νεροποντὴ δέρνει κι αὐλακώνει τοὺς δρόμους,
 Μένει προφυλαγμένος στὰ καλόκλειστα σπίτια.
 Κάθεταί μὲ κάμποσους γαλήνιους φίλους
 Σιμὰ στὸ ἀρχαῖο πατρογονικὸ τζάκι,
 Κ' ἐκεῖ συζητᾷ
 Καὶ λίγο-λίγο τὸ γέλοιο ὑψώνεται,
 Ἐνῶ ἀπ' ἔξω οἱ κερανοὶ ξεσπάζουν.

Κάποτε, στὶς λιόλουστες μέρες,
 Χαίρεται κανεὶς νὰ καμαρώνει τὴν ἐξοχή :
 Πλανιέται στὰ λειβάδια, τριγυρίζει στὰ δάση,
 Σκαλώνει στὴν πρώτη πλαγιά τῶν βουνῶν,
 Καὶ παντοῦ παραξενεύεται
 Ν' ἀκούει καινούριες φωνές :
 Φωνὲς τῶν πηγῶν,
 Φωνὲς τῶν πουλιῶν,
 Φωνὲς τῆς αὔρας, πού μέσ' ἀπ' τοὺς κλώνους,
 Τραγουδάει, ἀβέβαιη,

Ἄχ, αὐτὴ τὴ ζωὴ, οἱ γερόντοι τὴ λέγουν καλὴ.
 Γιατὶ νὰ φεύγουν οἱ ναῦτες
 Μὲ τὴ λαχτάρα νὰ γνωρίσουν τὸν φαρμακωμένο κίνδυνο
 Τῶν κυμάτων καὶ τῶν βράχων, ὅπου ἡ τρικυμία σημαίνει ;

Ἴσως, γι αὐτοὺς τοὺς ναῦτες
 Ποὺ τοὺς λέγουν τρελλοὺς καὶ τοὺς οἰκτεῖρουν
 Ὑπάρχουν ἐπίσης χαρὲς :
 Συχνὰ ἱστοροῦνε, πῶς τὶς ἀτέλειωτες νύχτες
 Ἀγναντεύουν λειβάδια παρὰ ξένα γόνιμα,
 Καὶ ὅτι, βλέπουν συχνὰ
 Ἀκρογιάλια, ὅπου τὸ χρυσάφι καὶ ἡ ἄμμος συγχίζονται,
 Καὶ δηγοῦνται, ὅτι κάποτες τὰ χαράματα
 Ἀγροΐκησαν φωνῆς ὑπερουσίης
 Νὰ ψιθυρίζουν ἐπάνω στὴ γλυκειὰν ἀπαλότητα τῶν κυμάτων.

Τὴν αὐγὴ,
 Τυχαίνει ἢ θαμπὴ καὶ ἀόριστη κ' εὐθυμὴ
 Λάμψη, νὰ παίζει
 Μέσα στὰ κύματα ποὺ ἀναπαύονται,
 Καὶ οἱ ναῦτες χαρούμενα,
 Γυροῖζουν τὶς πλώρες
 Στὸ φιλικὸ τυχαῖο τοῦ πόντου :
 Καί, τότε, κυττάζω συχνὰ
 Τὴν εὐνοϊκὴ γαλήνη τῶν κυμάτων :
 Κ' ἔχαμογέλασα στὰ καράβια ποὺ φεύγανε.

Ὁ πατέρας μου,
 Στὴ δροσάτη ἡρεμία τοῦ μποστανιοῦ του
 Ὅπου ἀνασταίνονται τὰ καλὸ τυχα δέντρα
 Καὶ στὴν ἄδολη σιωπῇ τῶν λειβαδιῶν του
 Ποὺ σκορπίζουν ἀρώματα εὐγενικά,
 Ποτέ του δὲν κάνει τέτοια ὀνειράτα.

Στὰ κύματα
 Ζοῦνε οἱ σκληρὲς Σειρῆνες,
 Καὶ τραγουδᾷ
 Κ' ὑπάρχουνε ναῦτες
 Ποὺ τοὺς πιάνουν
 Τὰ ψεύτικα μάγια τῶν μοχθηρῶν τραγουδιῶν τους,
 Καὶ ἀκλουθᾷνε τότε, ποιοὺς ξέρει τί δρόμους
 Τυχαίους.
 Δυστυχισμένος ἐκεῖνος ποὺ ἀκούει
 Τὶς Σειρῆνες,
 Τὶς Σειρῆνες ποὺ ξεγελᾷν.

Ἄλλοτε (μοῦ τό εἶπεν) ὁ πατέρας μου

(Στους ἀνθισμένους χρόνους τῆς νιότης του)
Ἐκύτταζε τὴν ταραγμένη θάλασσα.

Τότε,

Τὸν ἐβάραινε ἡ θλίψη

Καὶ θαρροῦσεν ὅτι κραυγὲς φαρμακωμένες

Ἀνέβαιναν ἀπὸ τὰ σκληρὰ κι' ὀλόμαντρα κύματα :

Κραυγὲς τῶν ὑπερήφανων ποῦ περνοῦσαν ἀπὸ λιμένα σὲ λιμένα,

Καὶ ἀπὸ ἀκρογιαλὶ σὲ ἀκρογιαλὶ,

Ζητώντας θησαυροὺς ἀνωφέλειτους

Καὶ τοὺς ἐχτύπησαν οἱ δίκαιοι Ἀθάνατοι.

Πόσον ἦταν κοντὴ ἡ μάταιη χαρὰ τους !

Ὁ πατέρας μου

Νὰ κύτταζε τάχα, τὰ ξημερώματα,

Τὸ ἀφρισμένο γέλοιο τῆς θάλασσας ;

Καί, ὅταν τὸ βράδυ κατηφορίζει,

Κατῶρθωσε ποτέ του νὰ ἰδεῖ

Πῶς ἡ θάλασσα ποῦ κυμᾶται μακρυνά,

Κοιμᾶται, καὶ ὁ ὕπνος τῆς εἶναι γεμάτος ὄνειρα ;

Εἶνε γλυκεῖα ἡ ὄψη τῆς θάλασσας τότε,

Τῆς θάλασσας ποῦ ὀνειρεύεται.

Κάποτε μάλιστα, βουβὸς ἀπὸ τρόμο εὐτυχισμένο

Καμαρώνω τὰ κύματα

Ὅταν ἡ μεγαλόχαρη θύελλα τὰ ὑψώνει·

Ὁ ἄνεμος βόγγει καὶ οὐρλιάζει ἀδιάκοπα :

Καί, τότε ἀκόμα, ἐξήλεψα τοὺς ναῦτες

Ποῦ γνωρίζουν τὴ μυστηριώδικη θάλασσα.

Γιατί νὰ κυττᾶμε τὴ χαρηνγὴ,

Τὸ μενεξεδένιο κῦμα τοῦ πόντου ;

Καὶ γιατί, στὴν πικραμένη ἐσπέρα,

Ν' ἀκοῦμε τὴ μακρινὴ φωνὴ τῶν καλόγχων ἀνέμων ;

Ὁ πατέρας μου

Μαζεύει στὸν κῆπο του

Τὰ ξανθὰ ὀπωρικά τοῦ χυνόπωρου·

Τί ὁμορφα ν' ἀκούει τριγύρω του κανεῖς

Τὰ μελίσσια ποῦ βουτίζουν.

Καὶ σιμά του, ἡ μάννα μου,

Εἰρηνικὴ καὶ γαλήνια,

Γνέθει, γνέθει τὸ ἀπαλὸ μαλλί της.

Ὡ, δὲν συλλογίζονται

Ὅτι ἐκεῖ χάμου,

Πέραν ἀπ' τὴ χαϊδιάρα θάλασσα,

Ὑπάρχουν ἔμμορφοι κῆποι

Ὅπου, κάτω ἀπὸ οὐρανούς μιᾶς λεπτῆς καὶ διάφανης γαλανότης,
Τραγουδᾶν τὰ λουλούδια :
Ὅλ' αὐτά, ἀφοῦ ἐμάζεξαν τὰ γλήγορα πανιά τους,
Οἱ ναῦτες στὸ γυρισμό, τ' ἀνιστοροῦνε,
Καὶ δὲ λέγουν καθόλου πῶς ἡ θάλασσα εἶνε μοχθηρή.

Λέγουν, κάποτε, ἀκόμη,
Ὅτι, ἐκεῖ χάμου, ὑπάρχουνε δάση
Ὅπου τὰ εὐθυμα πουλιά
Τονίζουν νυχτόμερα ὠδὲς
Γλυκύτερες ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ γεννᾶν οἱ τριχορδες λύρες·
Ἀναφέρουν ὅτι στὶς ἀμμονδιές τὰ κύματ' ἀφίνουν
Συχνὰ πετράδια ποὺ οἱ φωτιές τους
Ἀστράφτουν σὲ μελωδικές ἀχτίνες,
Καὶ δὲ λέγουν καθόλου πῶς ἡ θάλασσα εἶνε κακὴ.

Λέγουν ἀκόμα, ὅτι ἀκούουν,
Ὅταν χαμογελᾷ ἡ σταχτιά καὶ τρυφερὴ αὐγοῦλα,
Ν' ἀνεβαίνει ἀπὸ τὰ κύματα ἡ καθάρια καὶ ὁλόχαρη φωνή
Τῶν Θεαινῶν τοῦ πόντου :
Φωνὴ ποὺ τὴ μαντεύουν ἐπίσης,
Ὅπως μαντεύουμε σιμά μας τὴν πιστὴ φιλενάδα,
Ὅταν λαγιάζουν τὰ κύματα, τὴν ἐσπέρα·
Λέγουν πῶς ἡ φωνὴ τους ξυπνᾷ τὴν ἐλπίδα
Καὶ δὲ λέγουν καθόλου πῶς ἡ θάλασσα εἶνε σκληρή.

Τί ἐνδιαφέρει τὸ τραγοῦδι τῆς θάλασσας ὅπου πλανῶνται
Τὰ πλοῖα μὲ τ' ἀπλωμένα πανιά στὸ τυχαῖον ;
Τί ἐνδιαφέρουν οἱ πέτρες στὰ ξανθὰ περιγιάλια ;
Τί ἐνδιαφέρουν τὰ σπάνια καὶ ἁρμονικὰ πουλιά ;
Τί μ' ἐνδιαφέρουν τὰ θαυμάσια λούλουδα,
Λούλουδα, ποὺ δὲν τολμοῦμε νὰ κόψουμε;

Ἴσως, νὰ ξεθάρρενα νὰ κόψω,
Κεῖ-χάμου, τὸ θαυμάσια λούλουδα.

Οἱ ναῦτες, στὸ γυρισμό τους,
Λέγουν πῶς εἶδαν συχνὰ
Στὴν ἔρωτεμένη θάλασσα, ποὺ ἀνατριχιάζει ἀνάλαφρα,
Νὰ διαβαίνουν, συρμένα ἀπὸ ἱπλόκαμπος, ἄρματα
Ὅπου θρονιαζοῦνται θεές μὲ τίς γλυκεῖες ματιές :
Τὰ μεγάλα μαλλιά τῶν Θεαινῶν ἔχουν γιὰ στέφανα
Μαργαριτάρια ἀνακατωμένα μὲ φίνικα·
Λέγουν πῶς οἱ Θεές χαμογελᾶν μὲ τὰ ἥρεμα μάτια τους,
Καὶ λέγουν πῶς ἡ θάλασσα εἶναι καλὴ.

Ἴσως νάναι οἱ πολυαγαπημένοι τῶν Θεῶν
Ἐκεῖνοι ποὺ πηγαίνουν
Στὰ πλοῖα, τ' ἀκούραστα κ' ἐπιβλητικά·
Εἶναι οἱ πολυαγαπημένοι τῶν Θεῶν
Ἐκεῖνοι ποὺ βλέπουν
Τὰ ζωντανὰ λουλούδια, γεννήματα τοῦ βαθειοῦ Ὠκεανοῦ,
Τὰ γελαστὰ λουλούδια·
Εἶναι οἱ πολυαγαπημένοι τῶν Θεῶν
Ἐκεῖνοι ποὺ ἀκουσαν
Τὰ τραγοῦδια ποὺ γεννᾶν τὴ χαρά,
Τὰ δοξασμένα τραγοῦδια,
Τὰ τραγοῦδια ποὺ ἀνεβαίνουν ἀπ' τὰ κύματα στὶς λάμψεις.

᾽Ω θάλασσα, θάλασσα γαλήνια, τρικυμισμένη θάλασσα,
Ἴσως, νάναι πολὺ πρὸ καλόμοιροι ἐκεῖνοι
Ποὺ πεθαίνουν, μιὰ μεγάλη ὁμιχλώδεια νύχτα,
Πάνου στὸ φιλὶ τοῦ ἀφροῦ σου.

ΜΕΤΑΦΡ. ΑΠΟ ΤΟ ΓΑΛΛΙΚΟ

Κ. ΡΗΓΑ

GABRIELE D'ANNUNZIO

ΑΠΑΝΩ Σ' ΕΝΑ ΑΔΑΓΙΟ ΤΟΥ BRAHMS

Ὅλα εἶναι σιωπὴ, θανατερὴ σιωπὴ, ἀπέραντη, στὸ ἀπόμακρο
βασίλειο, ὅπου θὰ βασιλέψῃς. Κεῖ βρῖσκεται, ὅμοιος μὲ μαῦρο τάφο,
ἓνας ἄδειος θρόνος, ἔρημος ἀπὸ ἀμνημόνευτους καιροὺς, σημειωμέ-
νος ἀπὸ τὸ πετρωμένο, θρόνος ὅπου κάθισεν ἓνα καιρό, ἀπόμονος,
κάποιος παντοδύναμος βασιληᾶς.

Τὸ καρβούνι κ' ὁ χρυσόλιθος, στὸ βασιλικὸ κεφάλι τοῦ ἀπάνω,
ἐλαμπαν μυστικά, σὰν τ' ἄστρα, τὰ στεφάνια τῆς κορώνας του, περι-
ζώναν μιὰ μεγάλη σκέψη καὶ περισσότερο κ' ἀπὸ τὴ λάμψη τούτη
τὴν ἀστρική, ἡ σκέψη τοῦ αὐτοῦ, φεγγοβολοῦσε στὸ βουβό του πρόσωπο,
ἀνείπωτα.

Στὴ χώρα του, ἡ κίνηση τοῦ ἱεροῦ χειροῦ του, ἔφθανεν ὥσπερ
τὸ πρὶν μακρυσμένο ἀκρογιάλι· ἓνα σούρωμα τῶ φρυδιῶν τοῦ αὐστηρό,
σὴκωνε ἀνεμοστροβίλους. Ἡ σπορὰ γιγάντωνε μέσα στὴν ἔρημο, τὰ
ρόδα ἀνθίζαν σὲ χέρσα γῆς, οἱ φλόγες σηκονόντανε ξανά, ἀπ' τὶς σβυ-
σμένες στάχτες, στὸ χαμόγελό του.

Καὶ χάθηκε. Μιὰ θανατερὴ σιωπὴ, ἀπέραντη, ξαπλώνεται στὸ
ἀπόμακρο βασίλειο ὅπου θὰ βασιλέψῃς : κ' ἓνα βαθὺ μυστήριο, θὰ
βοῆς μέσα στὸ θρόνο, σὰν μὲς σὲ τάφο ἀνοιχτό, ὃ πνευματικὴ βα-
σίλισσα, τοῦ νεκροῦ τούτου παραδείσου, ποὺ αἰώνια σωπαίνει,

᾽Ω μάταιο φῶς, τοῦ παραδείσου τούτου, ποὺ πέθανε στὴ σκέψη μου!